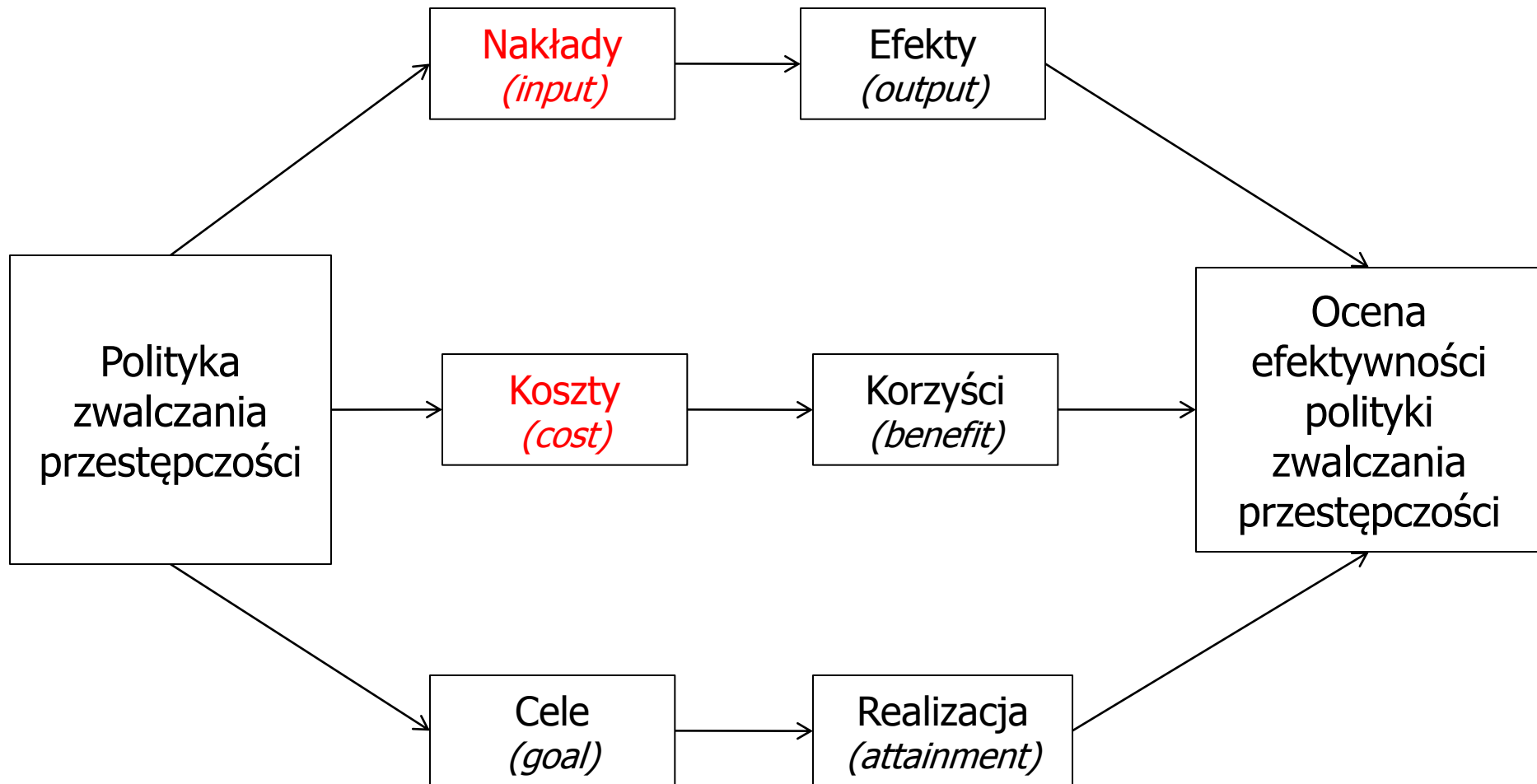

Wykład:

Polityka narkotykowa

Efektywność polityki zwalczania przestępczości

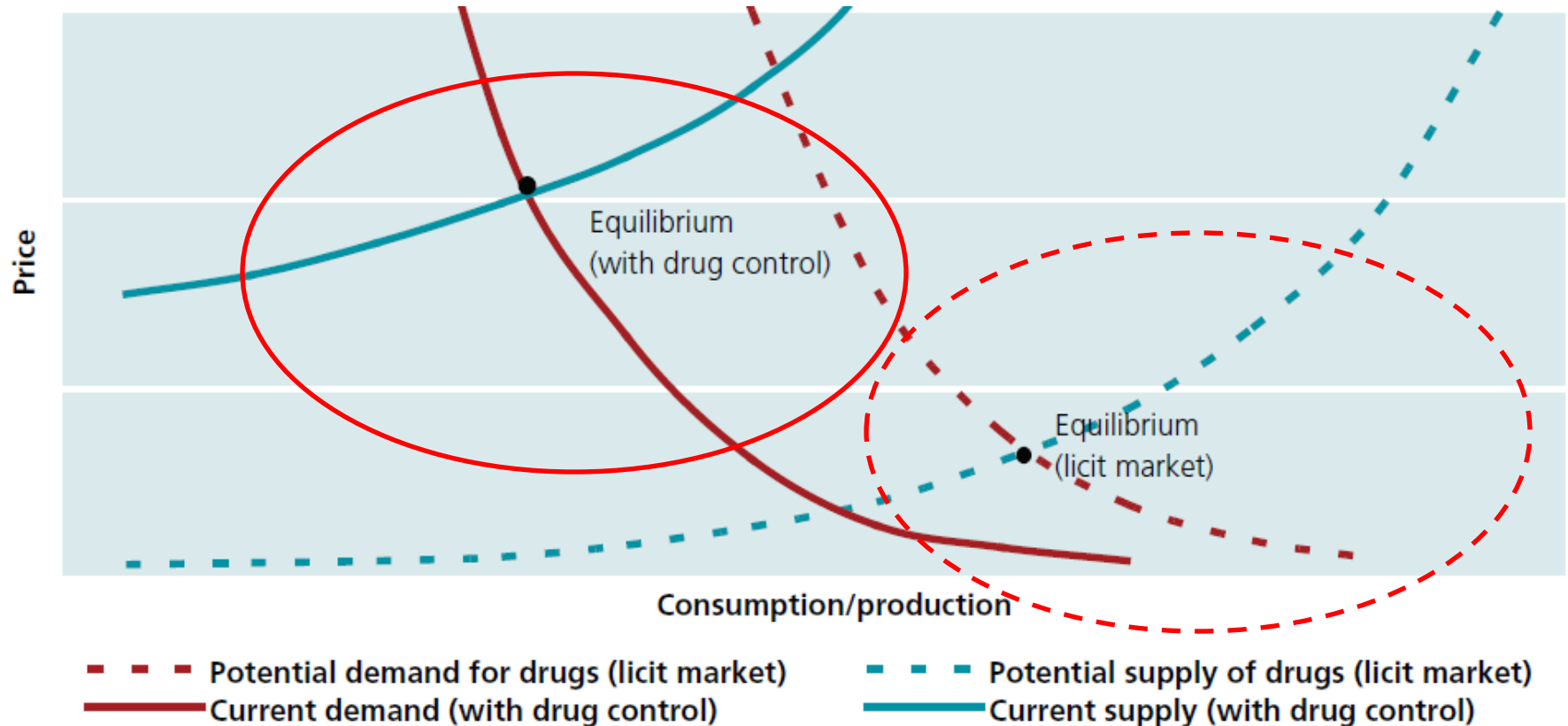
Ekonomiści o dekryminalizacji i legalizacji narkotyków

Stosowana **dekryminalizacja** oznacza liberalizację po stronie popytu i zgodnie z teorią ekonomii powinna doprowadzić do wzrostu konsumpcji narkotyków (bo maleją koszty).

Dekryminalizacja po stronie popytu nie rozwiązuje jednego z kluczowych problemów związanych z rynkiem narkotyków – **przemocy**.

Ograniczenie przemocy, poprawę jakości sprzedawanych narkotyków oraz wzrost wpływów budżetowych można osiągnąć tylko dzięki **legalizacji** narkotyków [ale uzyska się w ten sposób także **wzrost ich konsumpcji**].

Wpływ regulacji prawnych na rynek narkotyków

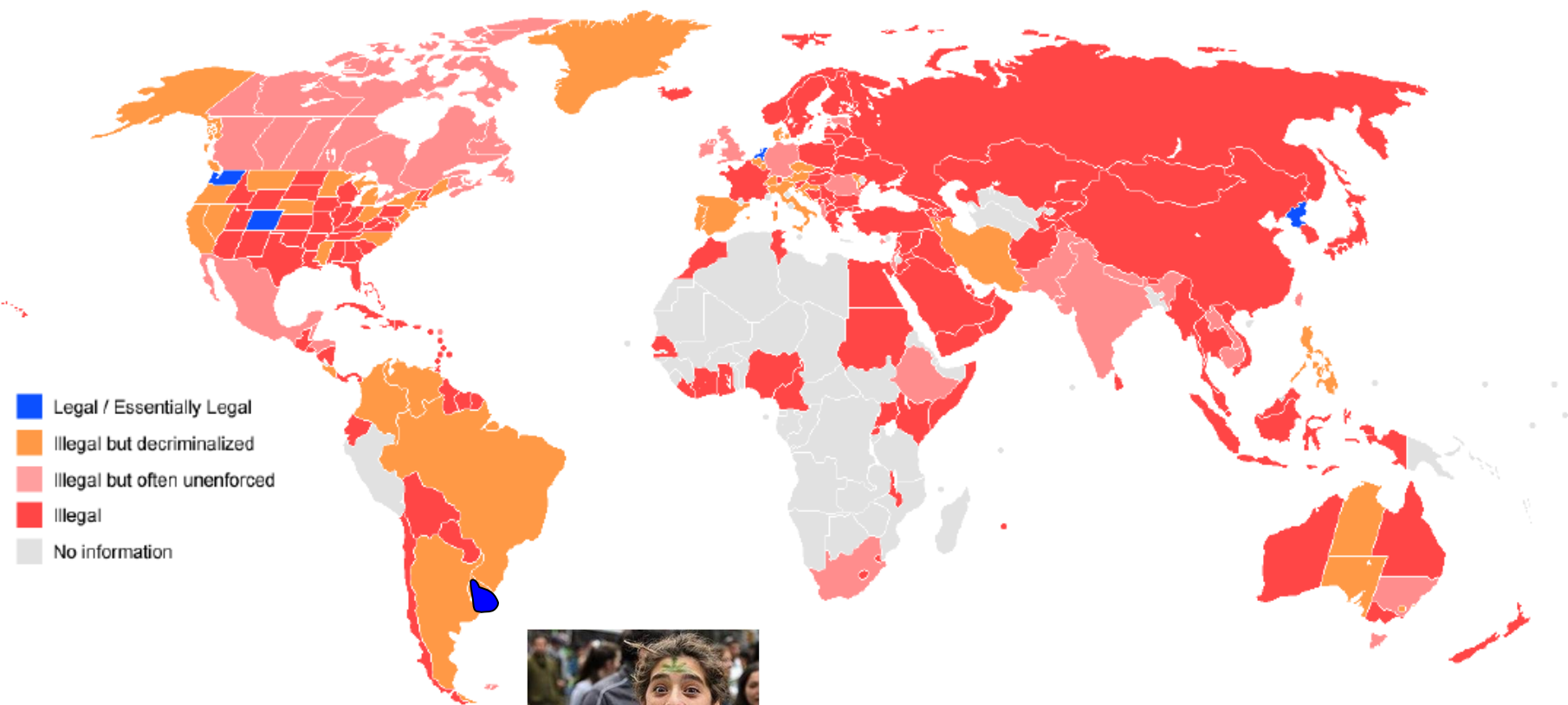
Międzynarodowe regulacje prawne dotyczące rynku narkotyków

Z inicjatywy ONZ w 1961 r. podpisano konwencję o środkach odurzających, w 1971 konwencję o środkach psychotropowych i w 1988 r. **konwencję o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i psychotropowymi** [konwencje te podpisało w sumie 180 państw].

Kryminalizacja posiadania narkotyków została wprowadzona przez konwencję z roku 1988 (Article 3.2):

„ ...each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish as a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally, the possession, purchase or cultivation of narcotic drugs or psychotropic substances for personal consumption”.

Regulacje prawne dotyczące posiadania narkotyków

Przestępstwa związane z narkotykami w Europie

1,25 mln
przestępstw związanych
z narkotykami

781 000

Używanie konopi indyjskich*

223 000

Używanie innych narkotyków*

116 000

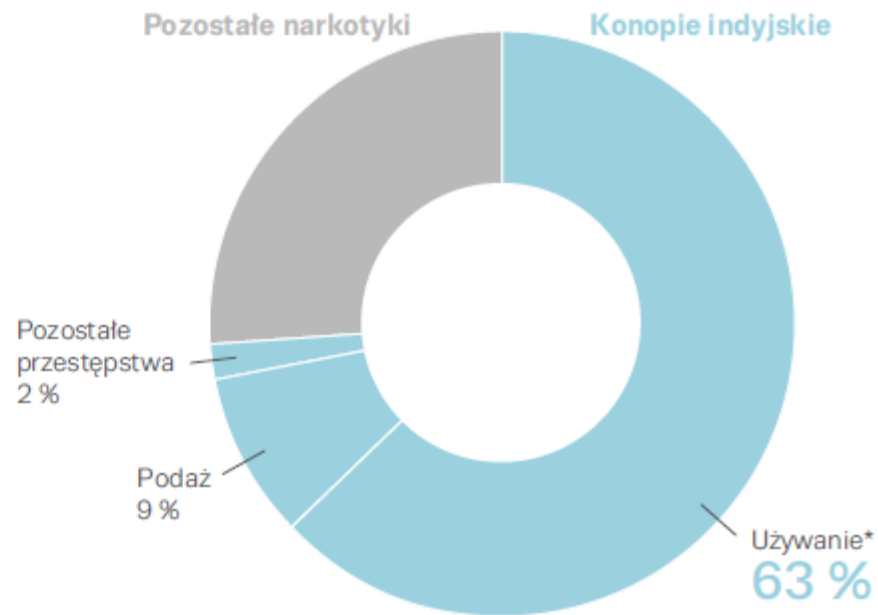
Podaż konopi indyjskich

86 000

Podaż innych narkotyków

42 000

Pozostałe przestępstwa

* „Używanie” obejmuje przestępstwa dotyczące używania i posiadania na własny użytek.

Dekryminalizacja posiadania narkotyków a ich użycie

W badaniach Thies i Register (1993), Donnelly (1995, 1999), Pacula (1998), Featherston i Lenton 2007) oraz Dinardo i Lemieux (2001) **nie odnotowano znaczącego wpływu dekryminalizacji posiadania na używanie narkotyków.**

Hughes i Steven (2007, 2010) oraz Greenwald (2009) na podstawie badań empirycznych doszli do wniosku, że depenalizacja posiadania narkotyków w Portugalii **nie doprowadziła do znacznego wzrostu ich użycia.**

Nieznaczny wzrost użycia narkotyków po depenalizacji ich posiadania odnotowano w badaniach MacCoun and Reuter (2001), Williams (2004), Zhao i Harris (2004) oraz Damrongplisit (2010).

Saer i Chaloupka (1999) prowadzący badania w USA stwierdzili, że dekryminalizacja **prowadzi do wzrostu rocznych wskaźników użycia narkotyków o 7,6%.**

Zakazy a przemoc

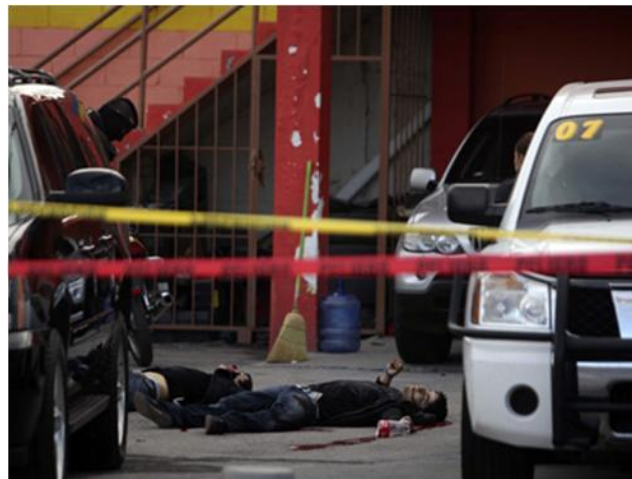
“ *Prohibition creates violence because it drives the drug market underground. This means buyers and sellers cannot resolve their disputes with lawsuits, arbitration or advertising, so they resort to violence instead.*

Violence was common in the alcohol industry when it was banned during Prohibition, but not before or after.

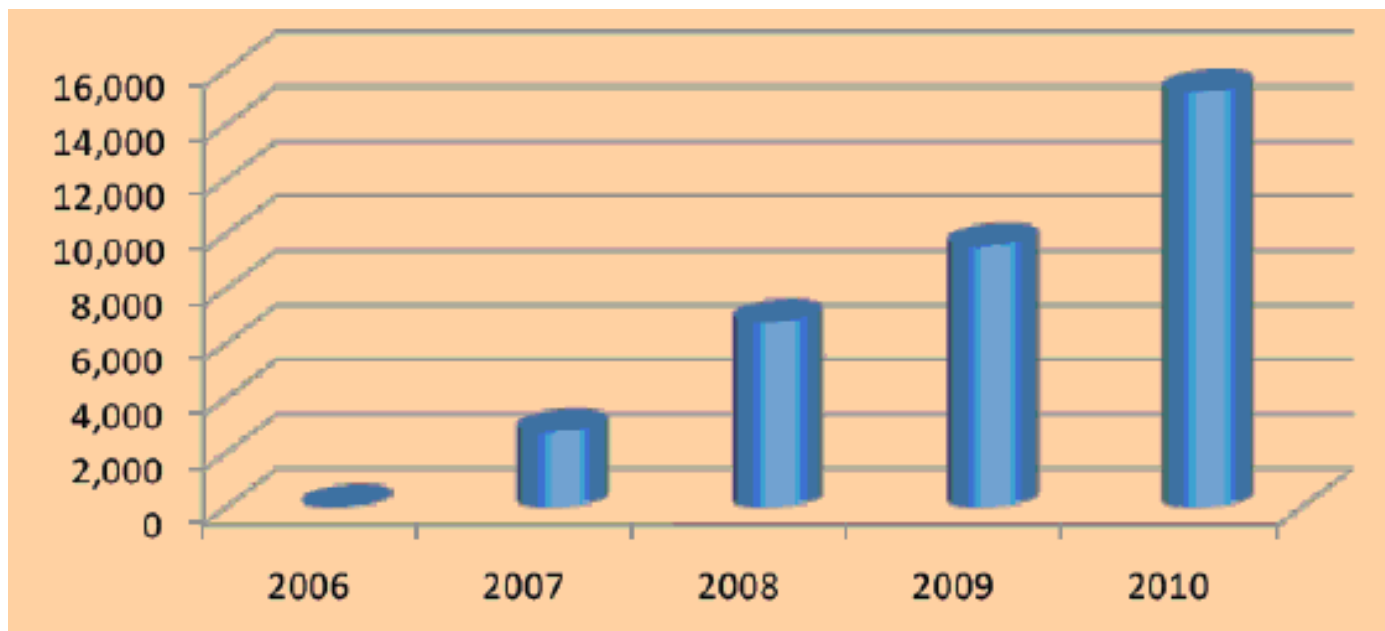
Violence is the norm in illicit gambling markets but not in legal ones. Violence is routine when prostitution is banned but not when it's permitted. Violence results from policies that create black markets, not from the characteristics of the good or activity in question.”

Jeffery Miron

Senior Lecturer, Harvard University Department of Economics

Wojny narkotykowe w Meksyku – liczba ofiar

Wg meksykańskiego rządu w okresie 2006-2010 **liczba morderstw związanych z narkotykami wyniosła 34000**.

60% zabójstw dotyczyło członków zorganizowanych grup przestępczych.

Większość ofiar to młodzi mężczyźni, ale zginęło też 4000 kobiet i 1000 dzieci.

Koszty walki z narkotykami w USA

Na walkę z narkotykami wydano w USA łącznie ok. **545 mld USD**.

Ekonomista z Harvardu Jeffrey Miron (2010) szacuje, że legalizacja marihuany zapewniłaby oszczędności wydatków publicznych na poziomie 13,7 mld USD rocznie.

Narkotyki a inne przestępstwa

Większość osób używających narkotyków nie popełnia przestępstw.

W USA od 22% do 40% więźniów oskarżonych o napady rabunkowe, włamania oraz kradzieże samochodów **było pod wpływem narkotyków w momencie popełnienia zabronionego czynu.**

[Bureau of Justice Statistics, 1997]

27% więźniów odbywających karę za napady rabunkowe i 32% odbywających karę za włamania zadeklarowało, że **przestępstwa popełniali, aby zdobyć środki na zakup narkotyków.**

[Bureau of Justice Statistics, 1991]

Koszty polityki antynarkotykowej w Nowym Jorku

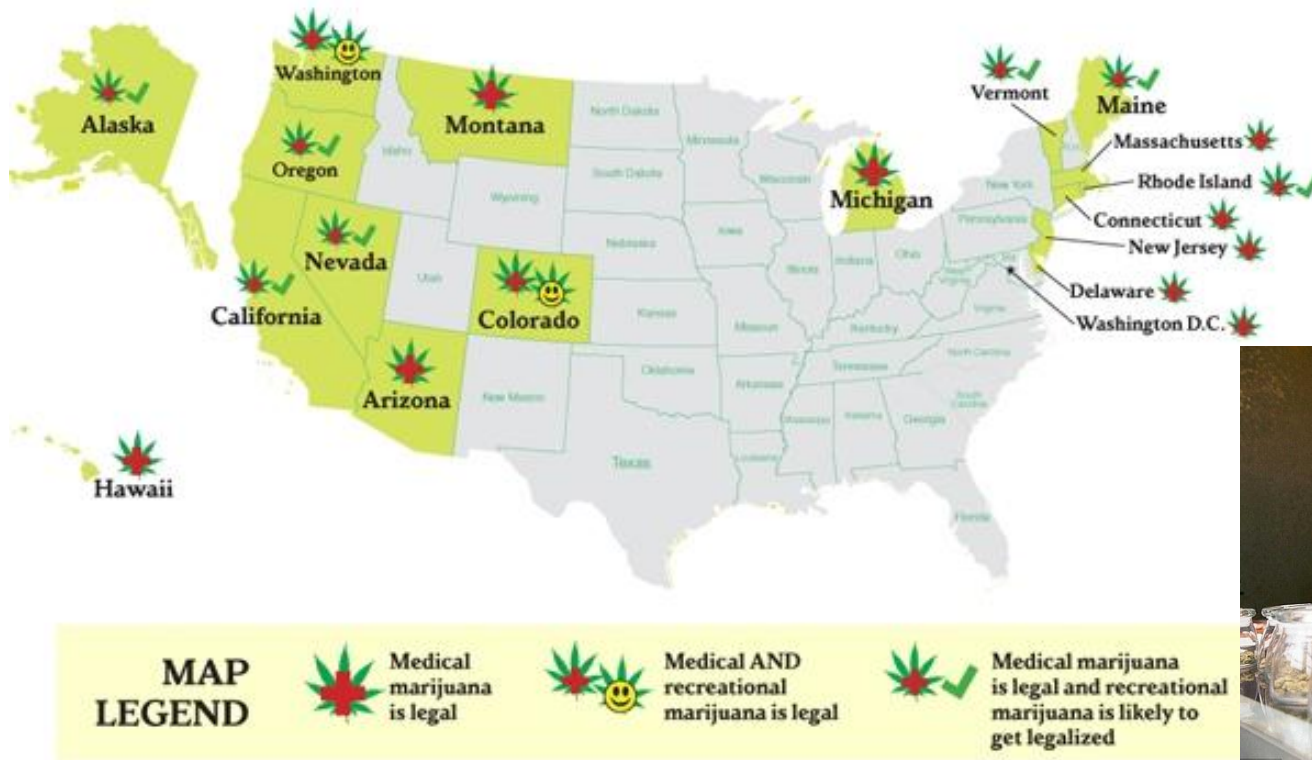
75 milionów USD rocznie kosztują miasto Nowy Jork zatrzymania za posiadanie marihuany.

Szacunkowy koszt jednego aresztowania waha się w granicach 1000-2000 USD. Od 1997 do 2010 r. łączna liczba aresztowanych za posiadanie narkotyków wyniosła **536 000**.

Dane dotyczące osób aresztowanych mogą trafić do pracodawców, szkół, osób wynajmujących mieszkania, banków, instytucji przyznających różne licencje itd.

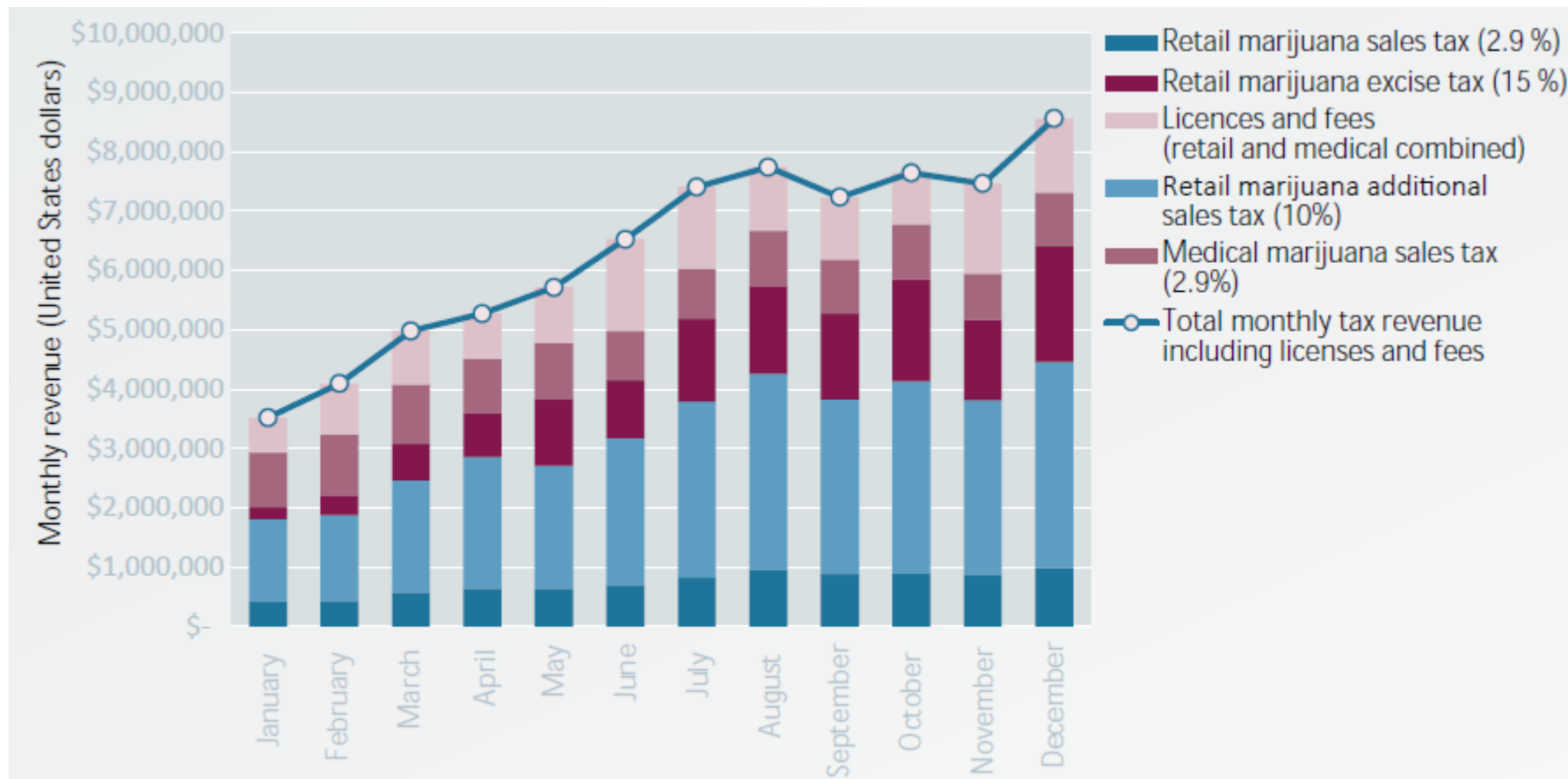
Stanowe regulacje prawne w USA dotyczące marihuany

W listopadzie 2012 w stanach Colorado i Washington zalegalizowano produkcję, sprzedaż i używanie marihuany (obowiązuje od grudnia 2013 r.). W stanie Washington wprowadzono 25% podatek akcyzowy we wszystkich fazach łańcucha dostaw. W stanie Colorado każda osoba w wieku powyżej 21 lat może uprawiać do 6 sadzonek marihuany. Przepisy stanowe są niezgodne z prawem federalnym.

Wskaźniki używania marihuany wzrosły o 2,7 pp. w 2014 r.

Wpływy stanu Kolorado z tytułu podatków nakładanych na sprzedaż marihuany, 2014

Wpływy stanu Kolorado z tytułu podatków nakładanych na sprzedaż marihuany w 2014 r. ok. **76 mln USD.**

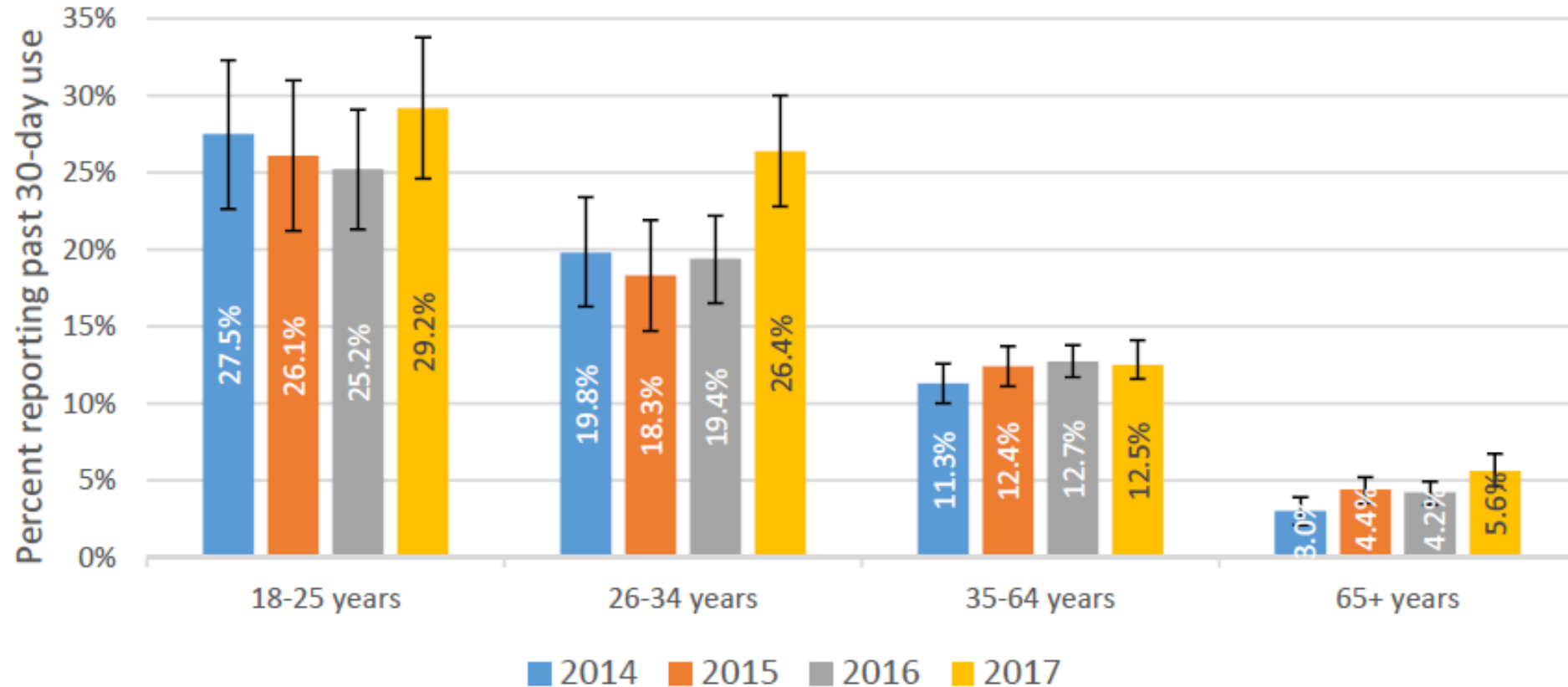
Wpływy do budżetu stanu Kolorado z tytułu podatków, koncesji oraz innych opłat związanych ze sprzedażą marihuany, 2014-VI.2018

Calendar Year	Annual total collections			Average monthly collections		
	Taxes	License & Fees	Taxes & Fees	Taxes	License & Fees	Taxes & Fees
2014	\$56,102,639	\$11,491,688	\$67,594,325	\$5,100,240	\$1,044,699	\$6,144,939
2015	\$116,003,360	\$14,407,811	\$130,411,174	\$9,666,947	\$1,200,651	\$10,867,598
2016	\$179,619,617	\$13,985,195	\$193,604,811	\$14,968,301	\$1,165,433	\$16,133,734
2017	\$234,014,747	\$13,353,727	\$247,368,474	\$19,501,229	\$1,112,811	\$20,614,040
2018	\$124,696,564	\$6,235,099	\$130,931,662	\$20,782,761	\$1,039,183	\$21,821,944

Calendar year 2018 taxes reported through June 2018.

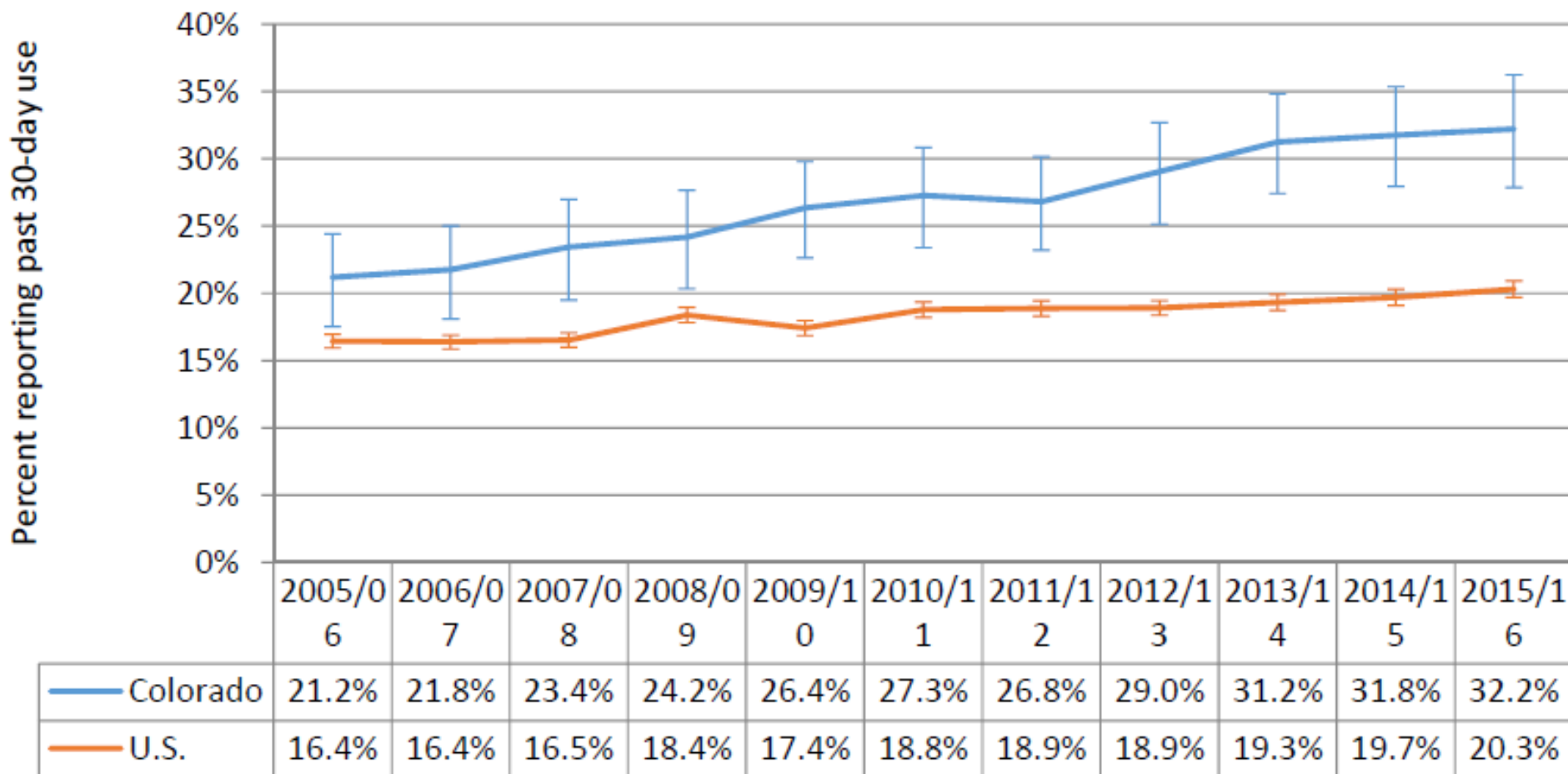
Łączne wpływy budżetu stanu Kolorado = 13,8 mld USD
(udział podatków związanych z marihuaną = 1,52%).

Używanie marihuany w ciągu ostatnich 30 dni w stanie Kolorado (w %)

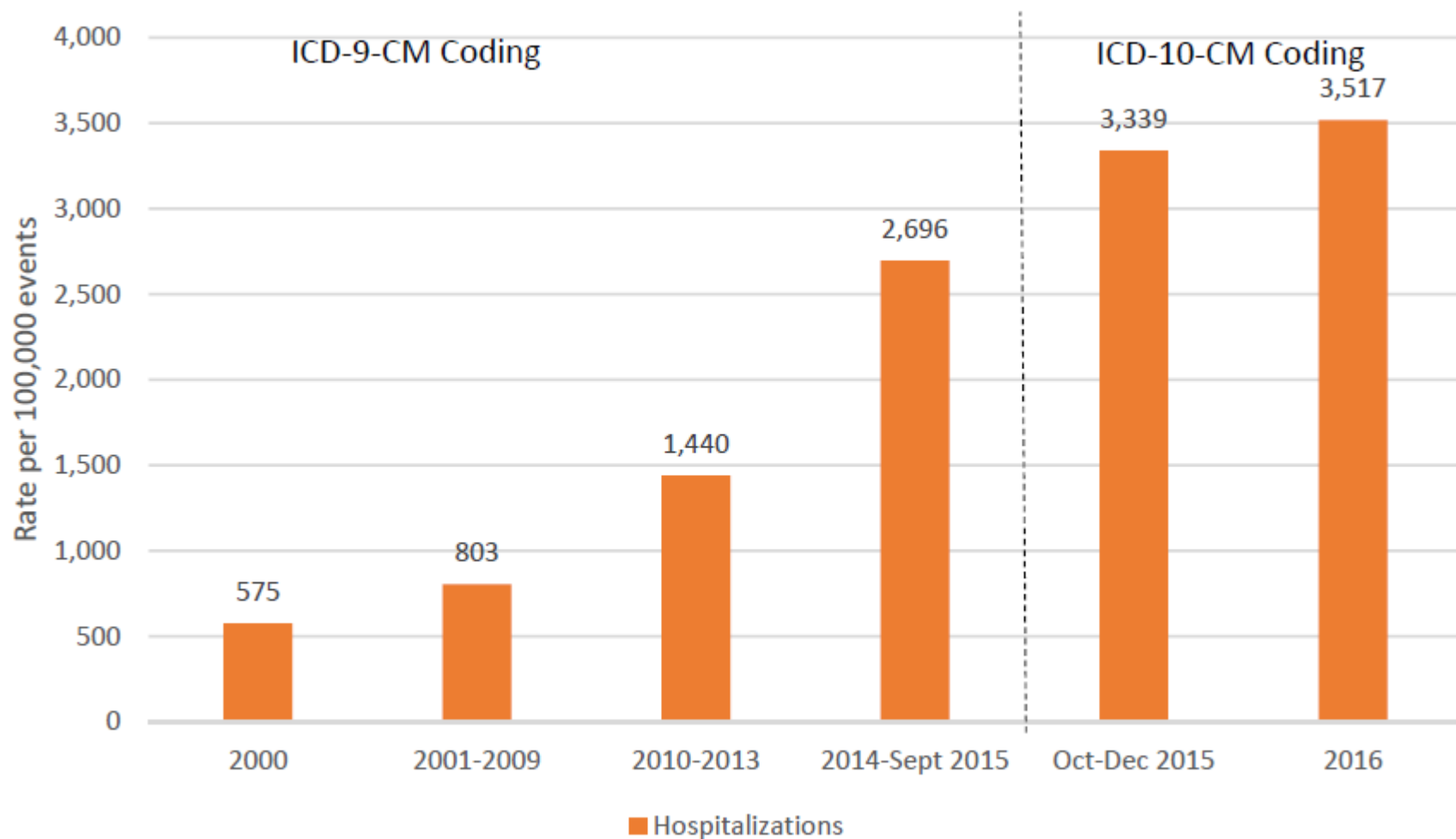
Źródło: Colorado Department of Public Safety, 2018.

Używanie marihuany w ciągu ostatnich 30 dni w stanie Kolorado i w USA (grupa wiekowa 18-25 lat) (w %)

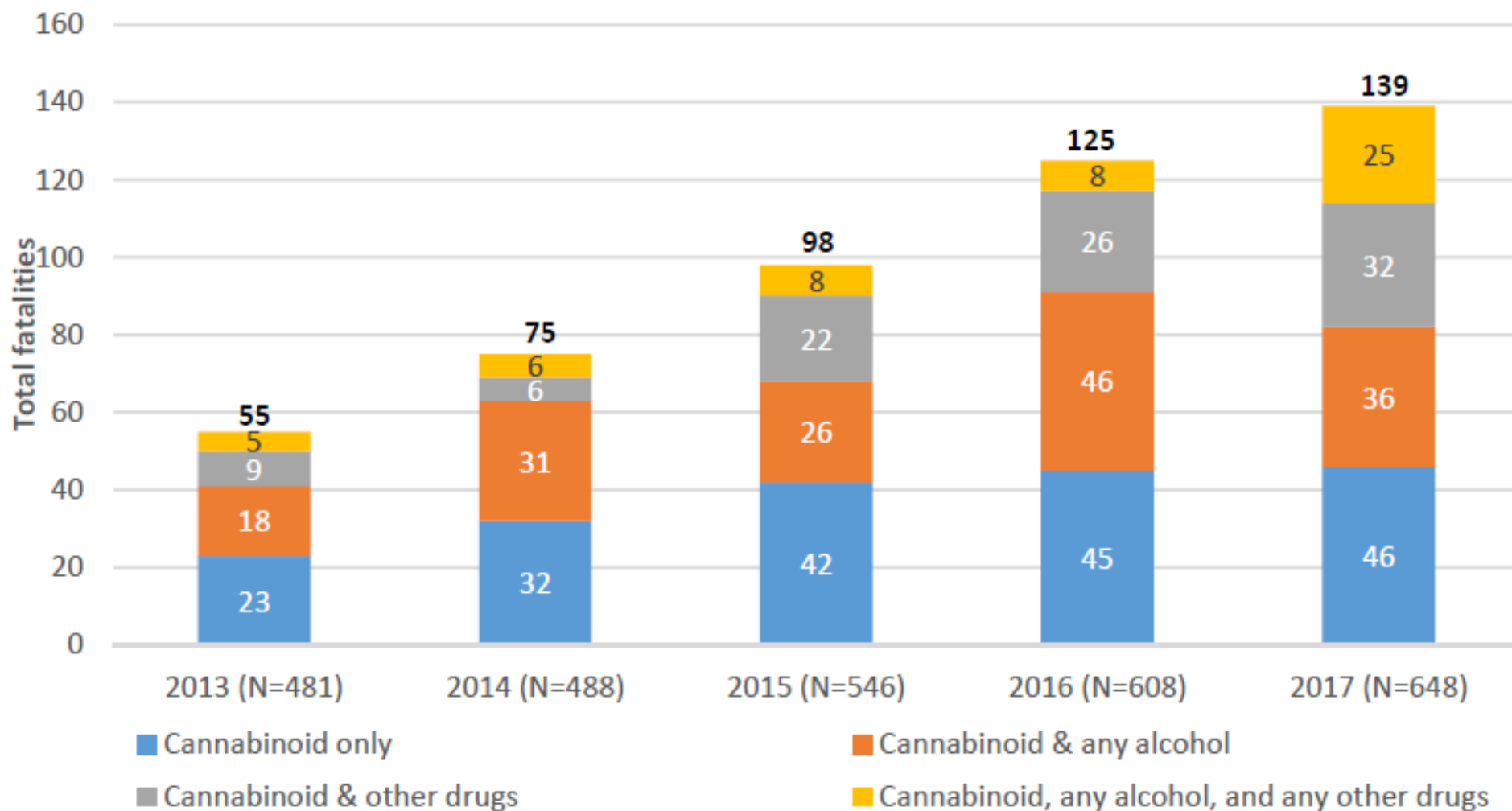

Source: Substance Abuse and Mental Health Services Administration, National Survey on Drug Use and Health, at <https://www.samhsa.gov/data/data-we-collect/nsduh-national-survey-drug-use-and-health>.

Wskaźniki hospitalizacji związanych z zażywaniem marihuany w stanie Kolorado (na 100 tys. hospitalizacji)

Ofiary śmiertelne wypadków w stanie Kolorado, w których kierowca był pod wpływem marihuany

W 2006 r. liczba wypadków z ofiarami śmiertelnymi, w których sprawca był pod wpływem marihuany wynosiła 37.

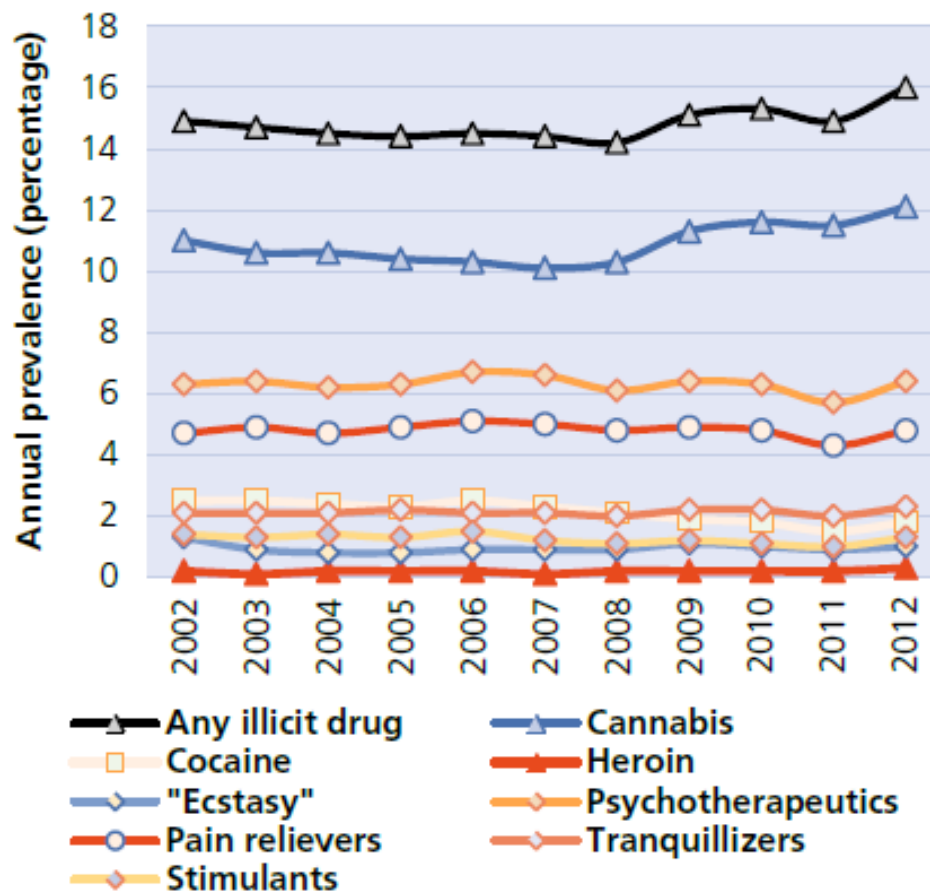
Liczba aresztowań w stanie Kolorado, 2006–2017

Year	Number of total arrests				Arrest rate, per 100,000 population			
	Violent	Property	Drug	Weapons	Violent	Property	Drug	Weapons
2006	7,047	24,194	19,513	2,388	147.2	693.7	458.7	54.8
2007	5,741	23,984	18,290	2,325	163.7	562.1	453.4	55.5
2008	6,208	25,453	17,851	2,054	133.4	557.2	425.0	54.0
2009	6,470	25,826	16,658	1,836	144.2	591.4	414.8	47.7
2010	5,939	23,172	15,294	1,690	150.3	600.0	387.0	42.7
2011	5,701	23,445	15,109	1,701	138.0	538.4	355.3	39.3
2012	5,375	23,128	15,953	1,743	132.5	544.7	351.0	39.5
2013	5,691	28,833	12,370	1,841	124.9	537.4	370.7	40.5
2014	5,936	32,318	13,381	2,164	132.2	669.9	287.4	42.8
2015	6,242	31,067	14,430	2,219	137.9	750.9	310.9	50.3
2016	6,691	29,879	14,790	2,363	145.0	721.8	335.3	51.6
2017	7,721	27,157	16,626	2,309	155.5	694.2	343.6	54.9

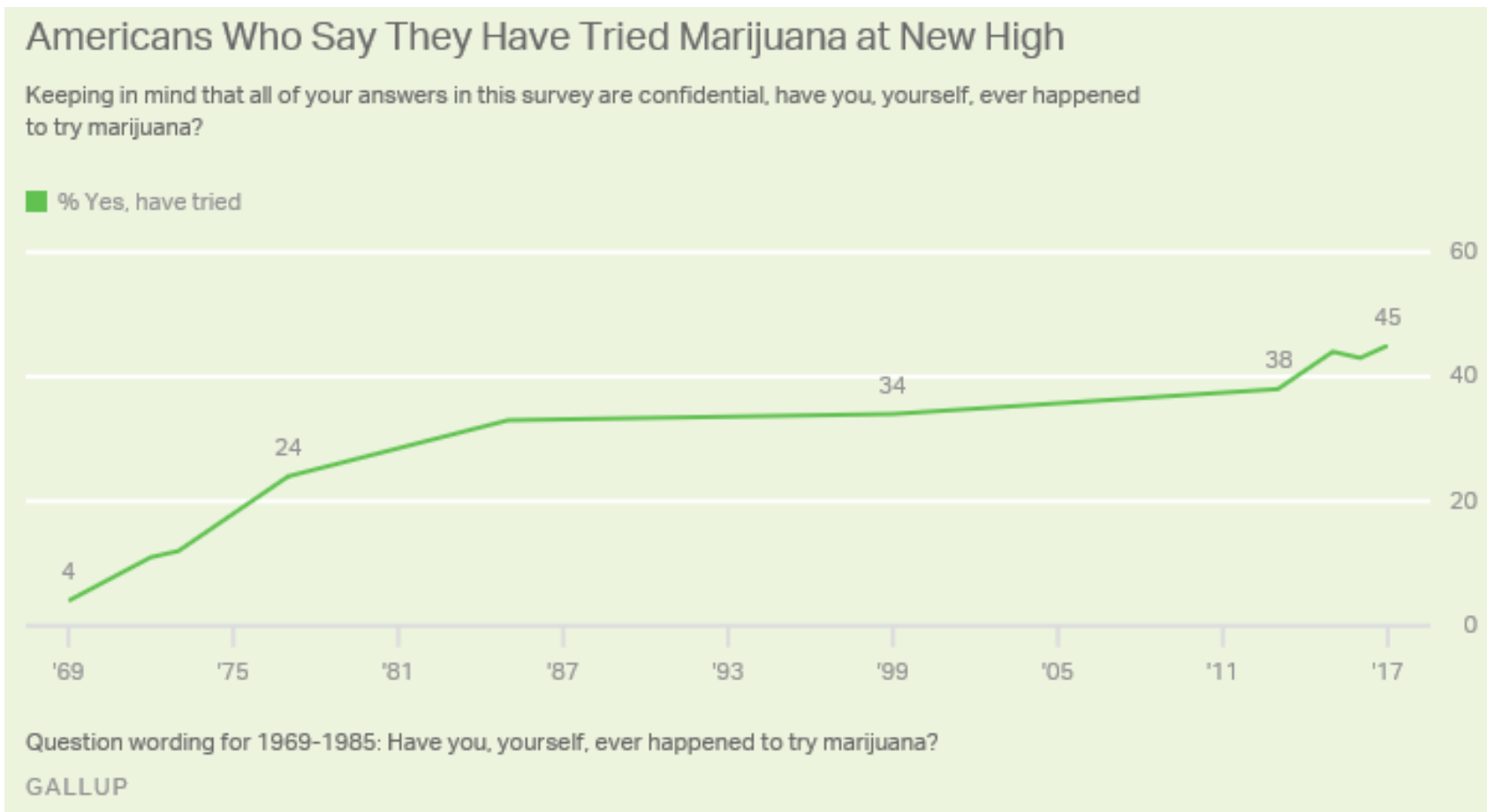
Note: Violent crime includes murder/non-negligent manslaughter, rape, robbery, and aggravated assault. Property crime includes burglary, larceny/theft, motor vehicle theft, and arson. Drug and weapon crimes include crimes classified in those categories. Two additional offenses were added into the category of rape in 2013.

Trendy w używaniu narkotyków – USA, 2002-2012

W 2012 r. od **16,0%** Amerykanów w wieku od 12 lat używało narkotyków - najwyższy wskaźnik w ostatniej dekadzie.

Używanie marihuany w USA

Używanie marihuany w USA wg National Survey of Drug Use and Health (2018)
w grupie wiekowej 12 plus: w ciągu całego życia **45,3%**; w ostatnim roku **15,9%**.

Używanie narkotyków w USA

Table 1.1A – Types of Illicit Drug Use in Lifetime, Past Year, and Past Month among Persons Aged 12 or Older: Numbers in Thousands, 2017 and 2018

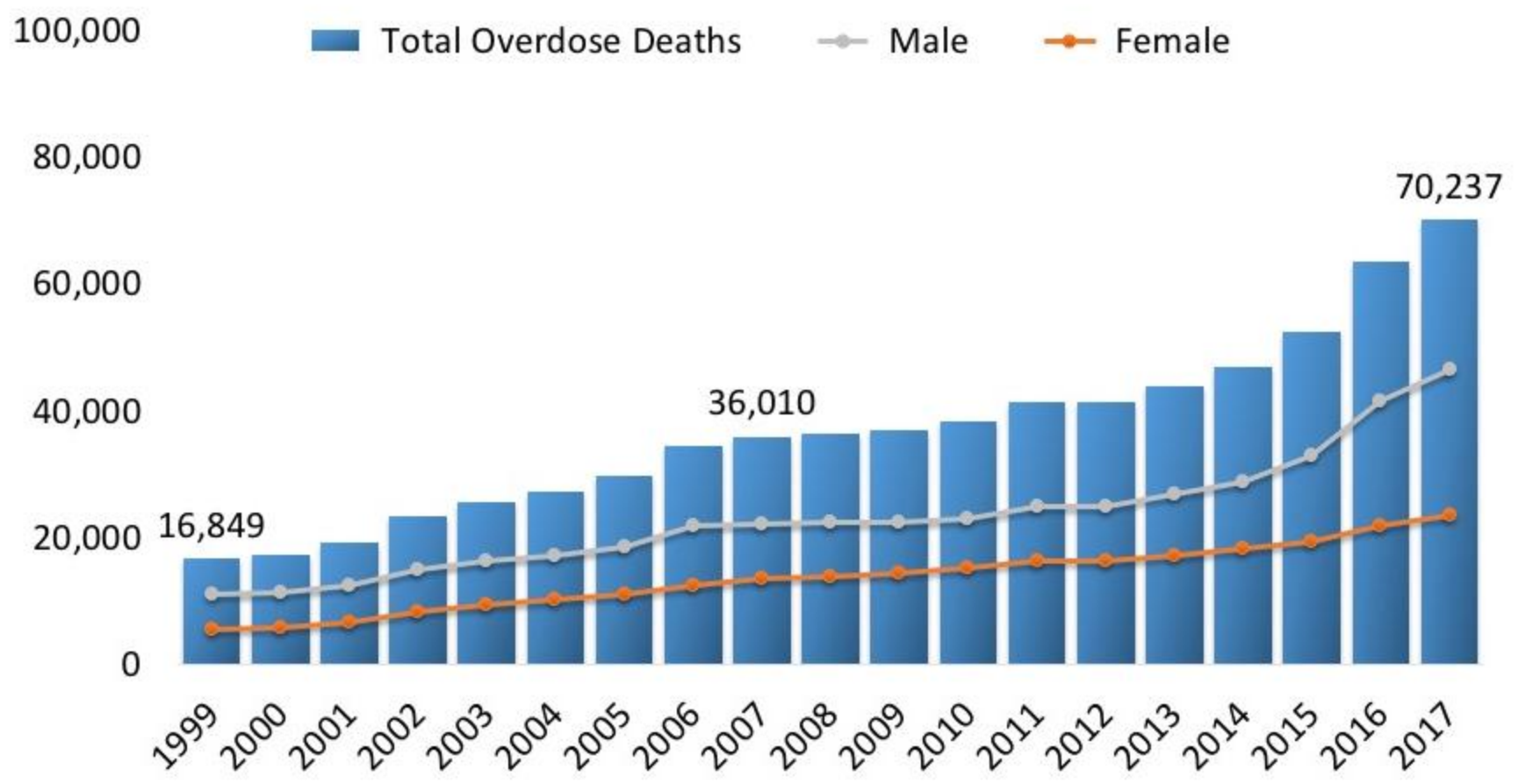
Drug	Lifetime (2017)	Lifetime (2018)	Past Year (2017)	Past Year (2018)	Past Month (2017)	Past Month (2018)
ILLCIT DRUGS¹	134,704	134,791	51,795	53,182	30,476 ^a	31,918
Marijuana	122,943	123,935	40,935 ^a	43,486	25,997 ^a	27,667
Cocaine	40,550	40,194	5,943	5,529	2,167	1,949
Crack	9,599	9,177	930	757	473	436
Heroin	5,295	5,108	886	808	494	354
Hallucinogens	42,072	43,255	5,125	5,595	1,438	1,630
LSD	26,069	27,339	2,243	2,319	512	458
PCP	6,098	6,085	96	71	37	34
Ecstasy	19,173	19,949	2,487	2,516	587	689
Inhalants	25,187	24,783	1,759	2,003	556	612
Methamphetamine	14,722	14,892	1,633	1,867	774	1,001

Table 1.1B – Types of Illicit Drug Use in Lifetime, Past Year, and Past Month among Persons Aged 12 or Older: Percentages, 2017 and 2018

Drug	Lifetime (2017)	Lifetime (2018)	Past Year (2017)	Past Year (2018)	Past Month (2017)	Past Month (2018)
ILLCIT DRUGS¹	49.5	49.2	19.0	19.4	11.2	11.7
Marijuana	45.2	45.3	15.0 ^a	15.9	9.6 ^a	10.1
Cocaine	14.9	14.7	2.2	2.0	0.8	0.7

Źródło: National Survey of Drug Use and Health (2018).

Zgony związane z przedawkowaniem narkotyków w USA

Source : Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Health Statistics. Multiple Cause of Death 1999-2017 on CDC WONDER Online Database, released December, 2018

Zgony związane z przedawkowaniem narkotyków w USA

W USA w 2016 r. 63000 osób zmarło z przedawkowania narkotyków;
w 2017 r. 70,237 osób zmarło z przedawkowania narkotyków.

The national U.S. drug overdose death rate is **19.8 per 100,000 people**. The rate of drug overdose deaths involving synthetic opioids other than methadone (drugs such as fentanyl, fentanyl analogs, and tramadol) doubled in a single year from 3.1 per 100,000 in 2015 to **6.2** in 2016. Rates of drug overdose deaths involving **heroin** increased from 4.1 in 2015 to **4.9** in 2016. Rates of drug overdose deaths involving natural and semisynthetic opioids increased from 3.9 in 2015 to **4.4** in 2016.

Polityka narkotykowa w Holandii

W latach 1970-tych wprowadzono politykę tolerancji wobec zażywania marihuany. Zakładano, że używanie miękkich narkotyków w kontrolowanych przez państwo miejscach (coffee shop), odciągnie młodych ludzi od twardych narkotyków (jak np. heroina).

Reguły AHOJ-G:

- no advertising (A)
- no hard drugs sale (H)
- no nuisance (O)
- no sale to juveniles (J)
- no sale in large quantities (5 grams per purchase) (G)

Używanie narkotyków w USA i Holandii

Wskaźnik	USA	Holandia
Używanie marihuany w ciągu całego życia, 2009	41,5% (wiek 12 i więcej)	25,7% (wiek 15-64)
Używanie marihuany w ciągu ostatniego roku, 2009	11,3% (wiek 12 i więcej)	7,0% (wiek 15-64)
Używanie heroiny w ciągu całego życia, 2009	1,5% (wiek 12 i więcej)	0,5% (wiek 15-64)
Liczba więźniów (na 100,000 mieszkańców), 2011/12	716	82
Wydatki na system sprawiedliwości (per capita w EUR)	€379	€223
Liczba zabójstw (na 100,000 mieszkańców)	5,0	1,1

Przestępczość w Holandii (*crime rate*)

Registered crimes per 100.000 inhabitants

1970	2,673
1975	4,246
1980	6,229
1985	9,168
1990	9,357
1995	9,654
2000	10,050
2005	9,211
2006	9,115

W okresie 1970-2006 liczba przestępstw z użyciem przemocy zwiększyła się w Holandii 7 razy (z 15,800 do 109,000) [wskaźnik *crime rate* dla tego typu przestępstw wzrósł ze 120 do 829 na 100 tys. mieszkańców]. **Liczba przestępstw narkotykowych zwiększyła się z 442 w 1970 r. do 16360 w 2006 r.**

Używanie narkotyków w Holandii

Narkotyk	w ciągu całego życia (w %)				w ciągu ostatniego roku (w %)			
	<i>1997</i>	<i>2001</i>	<i>2005</i>	<i>2009</i>	<i>1997</i>	<i>2001</i>	<i>2005</i>	<i>2009</i>
Cannabis	19.1	19.5	22.6	25.7	5.5	5.5	5.4	7.0
Cocaine	2.6	2.1	3.4	5.2	0.7	0.7	0.6	1.2
Ecstasy	2.3	3.2	4.3	6.2	0.8	1.1	1.2	1.4
Amphetamine	2.2	2.0	2.1	3.1	0.4	0.4	0.3	0.4
LSD	1.5	1.2	1.4	1.5	-	0.0	0.1	0.1
Heroin	0.3	0.2	0.6	0.5	0.0	0.0	0.0	0.1

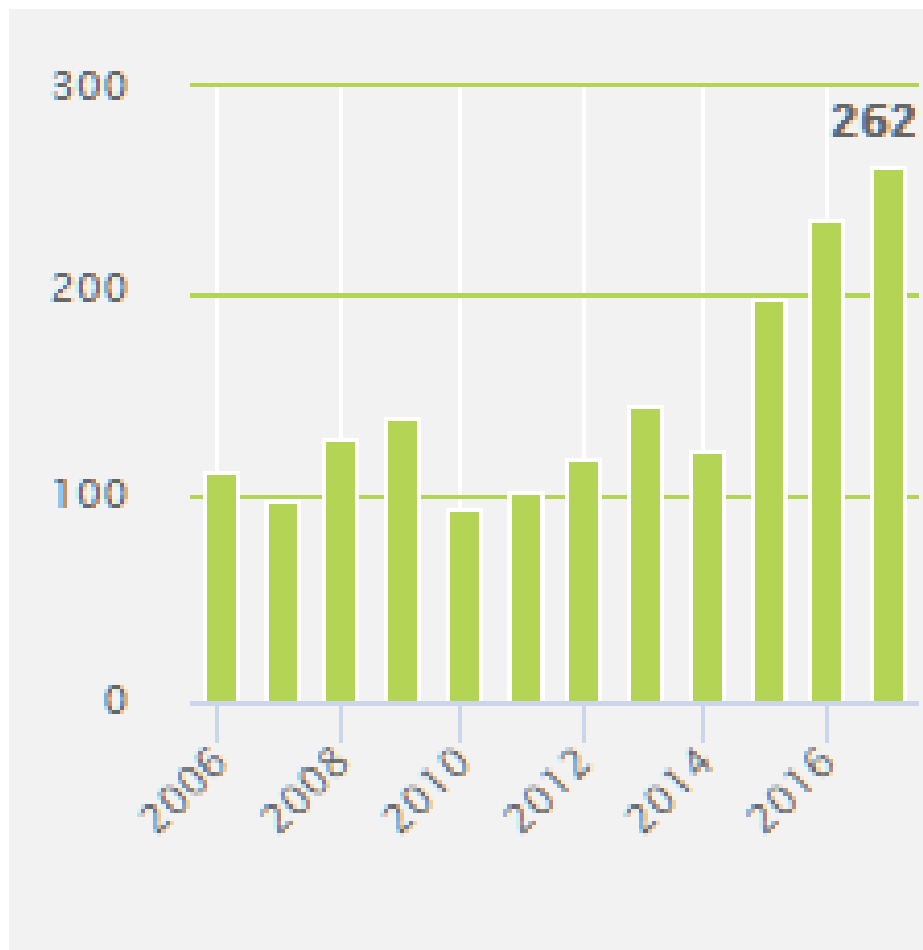
Konopie indyjskie (2017): 26,6% w ciągu całego życia, młodzi w ciągu ostatniego roku 17,5%

Kokaina (2017): 6,2% w ciągu całego życia, młodzi w ciągu ostatniego roku 4,5%

Ecstasy (MDMA) (2017): 9,4% w ciągu całego życia, młodzi w ciągu ostatniego roku 7,1%

Amfetaminy (2017): 5,4% w ciągu całego życia, młodzi w ciągu ostatniego roku 3,9%

Zgony związane z przedawkowaniem narkotyków w Holandii

Średnia cena narkotyków w Portugalii (w EUR)

Portugal	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Heroin (g)	38.50	31.33	49.72	50.27	43.78	46.80	46.54	41.01	42.17	37.57	33.25
Cocaine (g)	45.63	40.37	60.31	53.51	38.57	41.40	42.23	45.11	45.73	44.65	45.56
Hash (g)	1.78	1.09	4.13	4.06	2.45	2.49	2.31	2.13	2.18	3.45	3.28
Ecstasy (tablet)	11.70	6.70	5.98	6.86	5.90	5.27	4.50	3.56	3.18	3.20	2.80

Source: IDT (2009).

Używanie narkotyków w Portugalii w ciągu całego życia wśród osób w wieku 15-64

Drug	2001	2007	2016	Change
Any illicit substance	7.6	12.0		+4.4
Hashish	7.6	11.7		+4.1
Cocaine	0.9	1.9	1,2	+1.0
Ecstasy	0.7	1.3	0,7	+0.6
Amphetamines	0.5	0.9	0,4	+0.4
Heroin	0.7	1.1		+0.4

Źródło: Balsa (2004; 2007).

W 2001 roku Portugalia zdekryminalizowała posiadanie wszystkich narkotyków na własny użytek. Produkcja i handel są wciąż karane.

Kary za wybrane przestępstwa narkotykowe w Singapurze

Under Schedule 2 of the Misuse of Drugs Act any person importing, exporting, or found in **possession** of more than the following quantities of drugs receives a **mandatory death sentence**:

1200 grams of opium and containing more than 30 grams of morphine (§5 and §7, (2)(b));

30 grams of morphine (§5 and §7, (3)(b));

15 grams of diamorphine (heroin) (diamo (§5 and §7, (4)(b));

30 grams of cocaine (§5 and §7, (5)(b));

500 grams of cannabis (§5 and §7, (6)(b));

1000 grams of cannabis mixture (§5 and §7, (7)(b));

200 grams of cannabis resin (§5 and §7, (8)(b));

250 grams of methamphetamine (§5 and §7, (9)(b)).

Death sentences are also mandatory for any person caught **manufacturing**:

Morphine, or any salt of morphine, ester of morphine or salt of ester of morphine (§6, (2));

Diamorphine (heroin) or any salt of diamorphine (§6, (3));

Cocaine or any sale of cocaine (§6, (4));

Methamphetamine (§6, (5)).

Wykonana kara śmierci w Singapurze, wg rodzaju przestępstw

Year	Murder	Drug-related	Firearms
1991	19	7	0
1992	13	7	1
1993	10	2	0
1994	21	54	1
1995	20	52	1
1996	10 {7}	40 {10}	0
1997	{3}	11 {2}	5
1998	4 {1}	24 {5}	0
1999	8 {2}	35 {7}	0
2000	4 {2}	17 {5}	0
2000	?	23	?
2001	?	22	?

Year	Murder	Drug-related	Firearms
2007	1	2	0
2008	4	2	0
2009	1	3	1
2010	0	0	0
2011	2?	2	0?
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	2	0
2015	1	3	0
2016	2	2	0
2017	0	8	0
2018	0	9	0

Wskaźniki uzależnienia oraz zgony związane z przedawkowaniem narkotyków w Singapurze i w USA

Wskaźniki uzależnienia:

Singapur: 30 na 100 tys. mieszkańców

USA: 600 na 100 tys. mieszkańców

Kary za przestępstwa narkotykowe - wytwarzanie

Ustawa z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005 roku nr 179, poz. 1485 z późn. zm.):

Art. 53 ust. 1 (wytwarzanie) Kto, wbrew przepisom ustawy, wytwarza, przetwarza albo przerabia środki odurzające lub substancje psychotropowe albo przetwarza słomę makową, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 53 ust. 2 (wytwarzanie znacznych ilości) Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych albo słomy makowej lub czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Art. 54 (posiadanie, nabywanie przyrządów do produkcji) Kto wyrabia, posiada, przechowuje, zbywa lub nabywa przyrządy, jeżeli z okoliczności wynika, że służą one lub są przeznaczone do niedozwolonego wytwarzania, przetwarzania lub przerobu środków odurzających lub substancji psychotropowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.(...)

Kary za przestępstwa narkotykowe – przemyt, wprowadzanie do obrotu

Art. 55 ust. 1 i 2 (przemyt) 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, dokonuje przywozu, wywozu, przewozu, wewnątrzwspólnotowego nabycia lub wewnątrzwspólnotowej dostawy środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5. Ust. 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 55 ust. 3 (przemyt znacznych ilości) Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej albo czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Art. 56 ust. 1 i 2 (wprowadzanie do obrotu) 1. Kto, wbrew przepisom art. 33–35 i 37, wprowadza do obrotu środki odurzające, substancje psychotropowe lub słomę makową albo uczestniczy w takim obrocie, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Ust. 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 56 ust. 3 (wprowadzanie do obrotu znacznych ilości) Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Kary za przestępstwa narkotykowe

Art. 58 ust. 1 i 2 (udzielanie) 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia albo umożliwia ich użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Ust. 2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu lub nakłania go do użycia takiego środka lub substancji albo udziela ich w znacznych ilościach innej osobie, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 59 ust. 1, 2 i 3 (handel) 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Ust. 2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu, ułatwia użycie albo nakłania go do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Ust. 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 60 (niepowiadomienie o handlu) Kto, będąc właścicielem lub działającym w jego imieniu zarządcą albo kierownikiem zakładu gastronomicznego, lokalu rozrywkowego lub prowadząc inną działalność usługową, mając wiarygodną wiadomość o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 56, 58 lub 59 na terenie tego zakładu lub lokalu, nie powiadamia o tym niezwłocznie organów ścigania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Kary za przestępstwa narkotykowe

Art. 62 ust. 1 i 3 (posiadanie) 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Ust. 3. W wypadku mniejszej wagi sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 62 ust. 2 (posiadanie znacznych ilości) Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 62a. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w art. 62 ust. 1 lub 3, są środki odurzające lub substancje psychotropowe w ilości nieznacznej, przeznaczone na własny użytek sprawcy, postępowanie można umorzyć również przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli orzeczenie wobec sprawcy kary byłoby niecelowe ze względu na okoliczności popełnienia czynu, a także stopień jego społecznej szkodliwości.

Przestępstwa narkotykowe stwierdzone przez policję

Przestępstwa stwierdzone	2010	2011	2012	2013 ^{6.5}	2014	Zmiana 2013/14
Art. 62 ust. 1 i 3 – posiadanie	33 599	33 233	35 878	37 328	33 820	▼9,4%
Art. 59 – handel	18 449	18 410	18 706	13 728	11 554	▼15,8%
Art. 58 – udzielanie	12 354	13 240	13 193	12 199	8693	▼28,7%
Art. 56 ust. 3 – wprow. do obrotu znacznych ilości	2673	2403	2572	1879	1939	▲3,2%
Art. 63 ust. 1 – uprawa	1122	1145	1772	1831	1780	▼2,8%
Art. 62 ust. 2 – posiadanie znacznych ilości	1465	1613	1543	1667	1568	▼5,9%
Art. 56 ust. 1 i 2 – wprowadzanie do obrotu	1124	1081	823	1467	1399	▼4,6%
Art. 55 ust. 1 i 2 – przemyt	551	497	581	663	632	▼4,7%
Art. 55 ust. 3 – przemyt znacznych ilości	252	255	262	211	265	▲25,6%
Art. 54 – posiadanie, nabywanie przyrządów	422	254	419	250	215	▼24%
Art. 53 ust. 2 – wytwarzanie znacznych ilości	82	104	111	103	163	▲58,3%
Art. 53 ust. 1 – wytwarzanie	120	77	140	166	121	▼27,1%
Art. 61 – prekursory	68	114	92	24	39	▲62,5%
Art. 63 ust. 2 – uprawa w znacznych ilościach	42	54	83	30	35	▲16,7%
Art. 60 – niepowiadomienie o handlu	20	20	6	0	1	-
Art. 68 – reklama środków odurzających	16	17	36	5	1	▼80%

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2014 roku*.

W 2016 roku wśród **60,4 tys. stwierdzonych przez Policję przestępstw narkotykowych**:

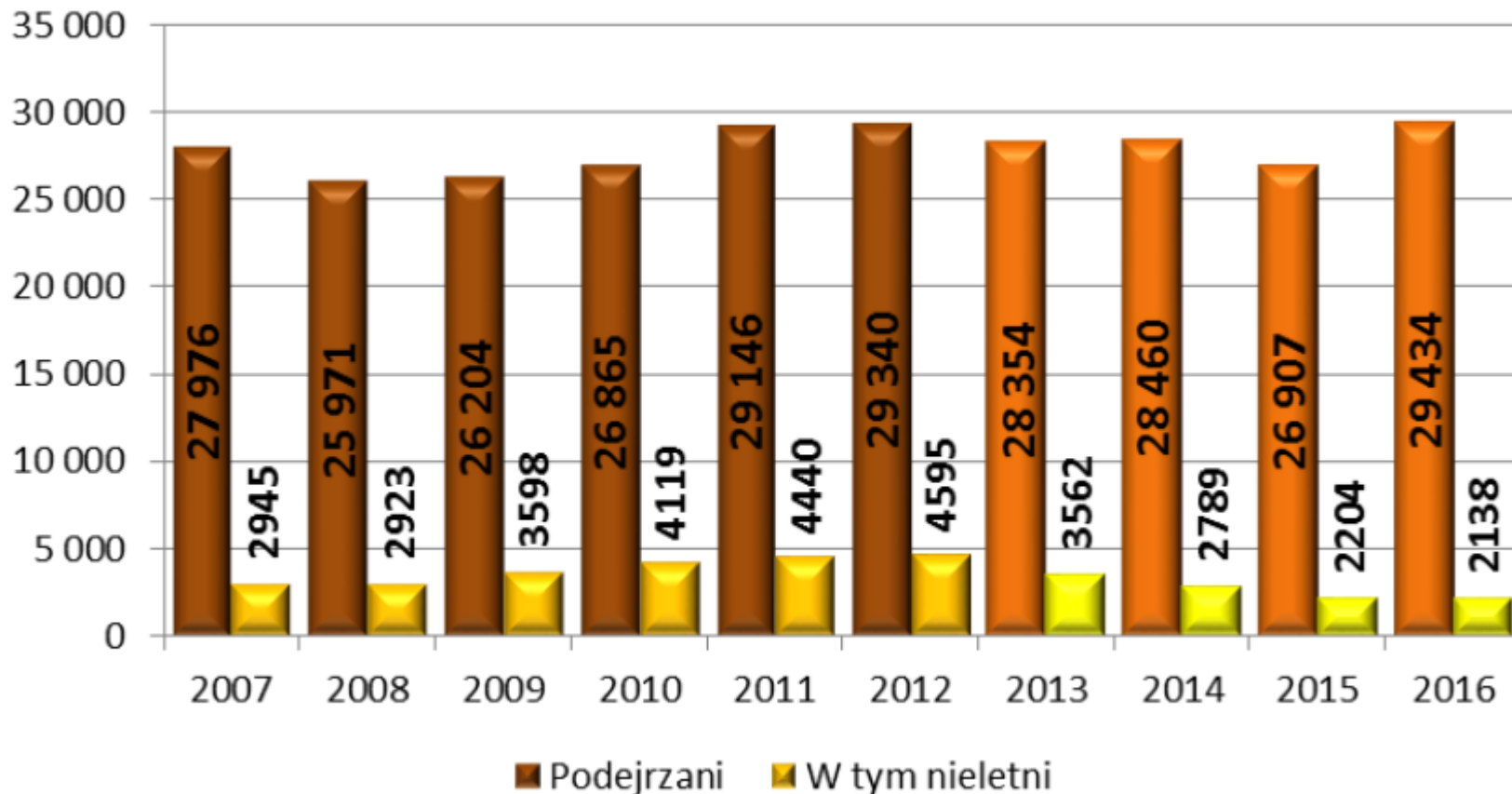
- 61,8% wszystkich przypadków dotyczyło posiadania narkotyków z art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (w roku 2015: 60,2%),
- 17,4% – handlu narkotykami z art. 59 (w roku 2015: 17,9%),
- natomiast 11,3% – udzielania narkotyków z art. 58 (w roku 2015: 12,1%).

Przestępstwa z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

Jednostka podziału administracyjnego	Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrycia
Polska	2017	55 638	53 821	96,7
Polska	2016	51 323	49 313	96,1
Polska	2015	46 431	44 563	96,0
Polska	2014	49 718	47 696	95,9
Polska	2013	72 073	70 076	97,2
Polska	2012	76 358	74 658	97,7
Polska	2011	74 535	72 852	97,7
Polska	2010	72 375	70 742	97,7
Polska	2009	68 288	66 349	97,1
Polska	2008	57 382	55 314	96,3
Polska	2007	63 007	60 888	96,6
Polska	2006	70 202	67 812	96,5
Polska	2005	67 560	65 607	97,0
Polska	2004	59 356	57 305	96,5
Polska	2003	47 605	46 460	97,6
Polska	2002	36 178	35 321	97,6
Polska	2001	29 230	28 720	98,2
Polska	2000	19 649	19 356	98,5
Polska	1999	15 628	15 406	98,5

Źródło: <http://statystyka.policja.pl/> [24.10.2019].

Liczba podejrzanych o przestępstwa narkotykowe

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2016 roku*.

Wśród ustalonych przez Policję w roku 2016 z **29,4 tys. sprawców przestępstw** z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:

- 82,7% stanowili podejrzani o posiadanie środków odurzających z art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (w roku 2015: 80,4%),
- 5,1% o handel z art. 59 (5,4%),
- 4% o uprawę z art. 63 (4%),
- 3,1% o udzielanie innej osobie środków odurzających z art. 58 (3,7%).

Kary za przestępstwa narkotykowe w Polsce

Ministerstwo Sprawiedliwości

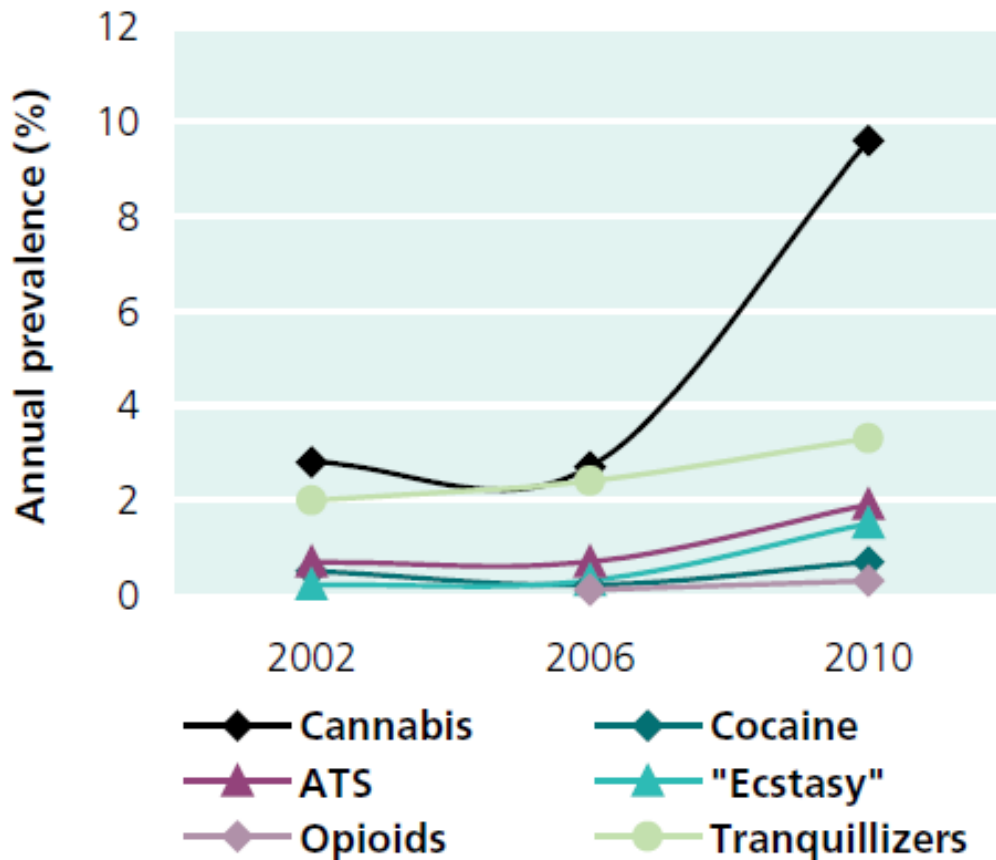
W 2016 roku w sądach okręgowych za przestępstwa narkotykowe osądzono łącznie **1705 osób**, z czego 1638 skazano (w tej liczbie było 164 osoby sądzone z art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – za posiadanie narkotyków, z czego 153 zostały skazane). Karę pozbawienia wolności orzeczono w przypadku 1574 osób (w tym w zawieszeniu: 675 przypadków). Uniewinniono 49 osób. Przed wyrokiem 174 osoby były tymczasowo aresztowane.

W roku 2016 w sądach rejonowych za przestępstwa narkotykowe osądzono łącznie **19 331 osób**, z czego 17 041 skazano (w tej liczbie było 13 766 sądzonych z art. 62 – za posiadanie narkotyków, z czego 11 961 zostało skazanych). Karę pozbawienia wolności orzeczono w przypadku 6133 osób (w tym w zawieszeniu 4355 przypadków). Uniewinniono 163 osoby. Przed wyrokiem 179 osób było tymczasowo aresztowanych.

Służba Więzienna**

Według stanu na 31 grudnia 2016 roku w zakładach karnych wykonywano **2832** orzeczenia za przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, z czego 2152 prawomocne, 47 nieprawomocnych i 633 tymczasowe aresztowania.

Używanie narkotyków w Polsce

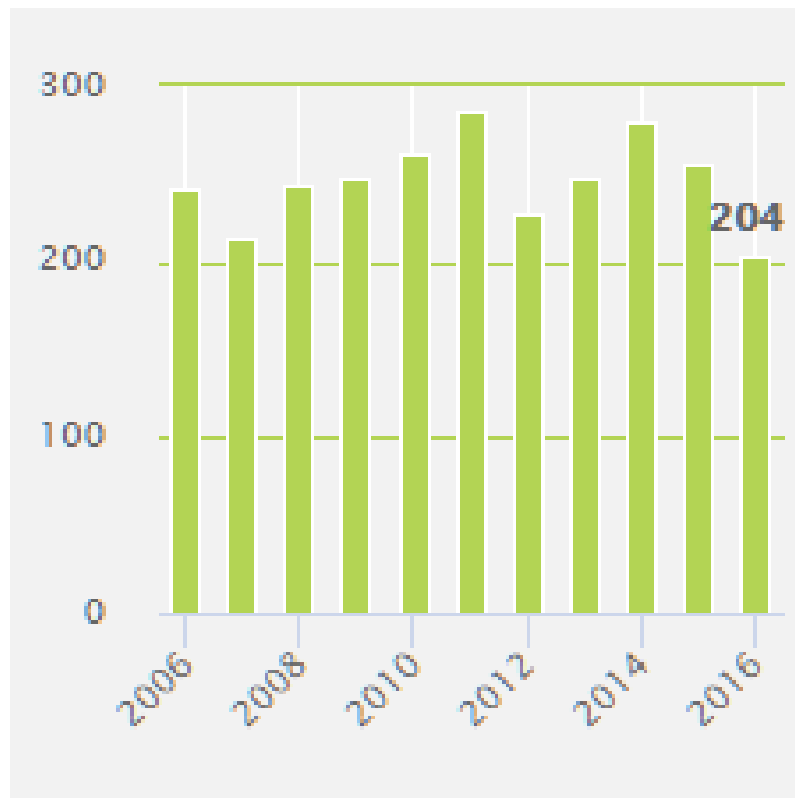
Przynajmniej jednokrotne użycie (osoby w wieku 15-64), 2014 :

- Konopie indyjskie 16,2%
- Amfetamina 1,7%
- Ecstasy 1,6%
- Kokaina 1,3%

Źródło: EMCDDA 2019

Source: European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, Statistical Bulletin 2012 (available from www.emcdda.europa.eu/stats12); United Nations Office on Drugs and Crime, information provided by Poland in the annual report questionnaire.

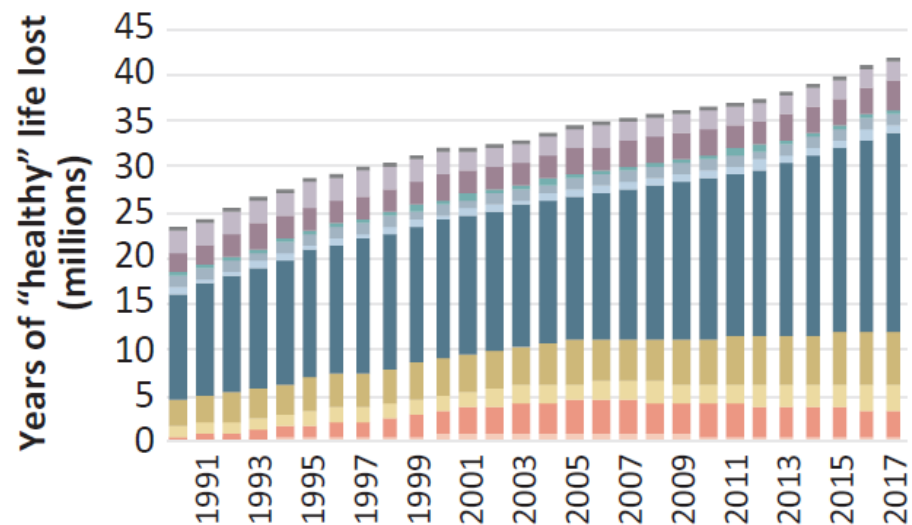
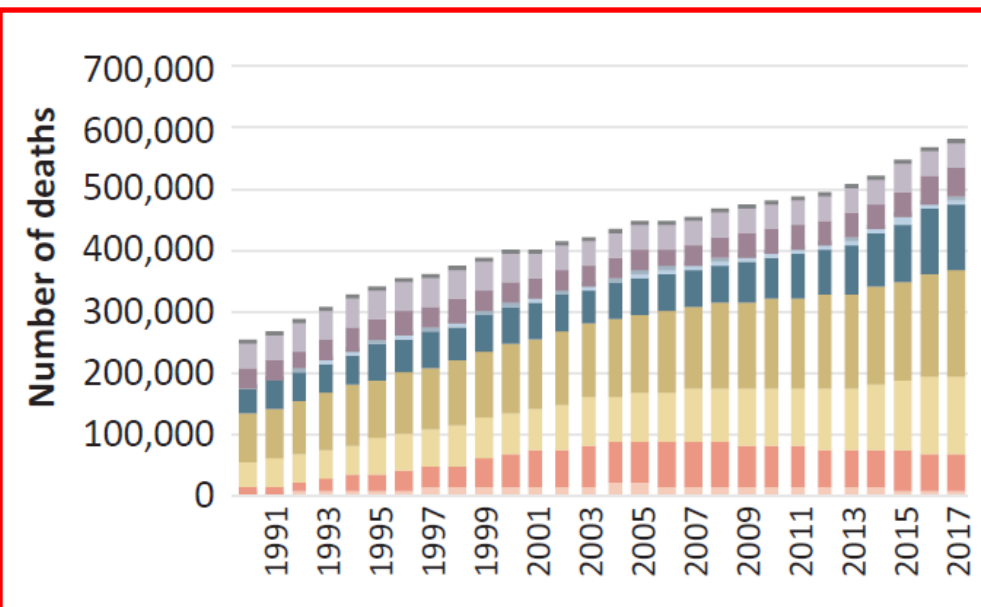
Zgony związane z przedawkowaniem narkotyków w Polsce

Z powodu zatrucia nielegalnymi substancjami psychoaktywnymi w 2018 r. zmarły **162 osoby**.

Zgony i utracone lata zdrowego życia w wyniku używania narkotyków – świat, 1990-2017

W 2017 r. odnotowano ok. **585 000 zgonów powiązanych z używaniem narkotyków.**

■ Opioid use disorders
■ Amphetamine use disorders
■ Cocaine use disorders
■ Other drug use disorders

■ Cirrhosis and other chronic liver diseases resulting from hepatitis C
■ Cannabis use disorders
■ Self-harm

■ HIV/AIDS resulting in other diseases
■ HIV/AIDS – Tuberculosis
■ Liver cancer resulting from hepatitis C
■ Other

Dochody ze sprzedaży narkotyków – wybrane dane

Światowy rynek narkotyków (2004): 500 - 800 mld USD

Światowy rynek cannabises (2005): 141 mld USD

Światowy rynek kokainy (2009): 75-100 mld USD

Światowy rynek heroiny (2009): 55 mld USD

Udział rynku narkotyków w PKB krajów rozwiniętych: 0,7%

Udział sprzedaży opiatów w PKB Afganistanu: 16%

Wartość detaliczna przestępstw międzynarodowych

Transnational Crime	Estimated Annual Value (US\$)
Drug Trafficking	\$426 billion to \$652 billion
Small Arms & Light Weapons Trafficking	\$1.7 billion to \$3.5 billion
Human Trafficking	\$150.2 billion
Organ Trafficking	\$840 million to \$1.7 billion
Trafficking in Cultural Property	\$1.2 billion to \$1.6 billion
Counterfeiting	\$923 billion to \$1.13 trillion
Illegal Wildlife Trade	\$5 billion to \$23 billion
IUU Fishing	\$15.5 billion to \$36.4 billion
Illegal Logging	\$52 billion to \$157 billion
Illegal Mining	\$12 billion to \$48 billion
Crude Oil Theft	\$5.2 billion to \$11.9 billion
Total	\$1.6 trillion to \$2.2 trillion

Źródło: Global Financial Integrity, 2017.

